

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Unitas Dogmatica & Politica In qua agitur de
Reformatione, hoc tempore attentata in Belgio**

[S.l.], 1679

[Pars Prima. Unitas Dogmatica.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-42497

UNITAS

DOGMATICA ET POLITICA.

Vnus Dominus, una Fides, unum Baptisma.

Ad Ephes. cap. 4. v. 5.

*Solliciti servare unitatem Spiritus in vinculo
pacis. Ephes. cap. 4. v. 3.*

UNitatis utilitatem & necessitatem nobis proponit D. Augustinus in Serm. 26. de verbis Domini, dicens: *Da enim unum, & populus est; tolle unum, & turba est*: Nam omnia sic ad unitatem tendunt, ut sint multa partibus, unum toto, & quæ sunt multa accidentibus, sint unum subjecto, quæque multa numero unum specie, & quæ speciebus multa, unum genere & unum principio sint, quæ multa processionibus: adeò ut creata omnia, quantumvis divisa & disparata, unum sint, & ad Unitatem anhelent: *Ex quâ, ut ait Aristoteles, oritur concinna quadam, & quasi modulata partium mundi consensio, quæ harmoniam unam efficit omnium pulcherrimam*: quam & verè esse dixit *Tutricem & Conservatricem universi*: Sed si hujus tutrix & conservatrix est *Unitas & concordia*, eadem & hominis esse debet sive microcosmi, vel hominum inter se, qui membra sunt unius corporis, teste Apostolo 1. Cor. cap. 10. v. 17.

A 4

Vnum

Vnum corpus multi sumus. Si ergò *Vnitas* fuerit essentialis creationi universi , quanto magis necessaria ejusdem gubernationi *Vnitas dogmatica* sive doctrinalis , quæ facit gentes & populos , patria & moribus diversos , occurrere in unitatem fidei ; nec tantum , sed & ad unionem Polyticam hæc *Vnitas* doctrinalis adjuvat : hanc quoque , ut Regiminis finem , Rector attendere debet , ne socialis vitæ periculis utilitas : hac *Vnitate* Ecclesiastica & Politica floret Respublica , divisione perit : hanc probat utilem , imò necessariam demonstrat Regimen Ecclesiæ Monarchicum : Si enim Monarchiæ proprietates , simul & unitatis necessitatem perspicies. Confirmat intentum jus naturale & positivum.

Undè Novatoribus proponit sacer Textus Deut. cap. 4. & 14. *Non addetis ad verbum quod ego præcipio vobis , nec auferetis ab Eò ; id est , non aliam doctrinam docebitis præter illam in lege contentam : Ipseque Dei Filius , homo factus , novam laturus legem , ab antiqua sese non discrepare significavit , dicens Matth. cap. 5. Non veni solvere , sed adimplere : hinc optimè Clemens Alexandrinus lib. 11. Strom. Novum inquit , Testamentum veteri litteræ impressum erant *Vnitatem* Ecclesiæ veræ doctrinæque sanæ præbat Scriptura , dum illam vocat *unum Corpus* Rom. 12. *unam* Columbam Cant. 6. *unum* Oculum Joan. 10. Idcirco , inquit Cyprianus 1. Epist. ad Magnum : Dominus insinuans nobis unitatem , ad Divina Authoritate veritatem ponit & dicit : Ego & Pater *unum sumus* : ad quam unitatem rediguntur*

Ecclesiam suam, denuò dicit; & erunt unus grex & unus Pastor, scilicet sicut unus Christus, sic unus populus Christianus. Abelis Sacrificium Deo placuit, Caini displicuit Gen. 4. v. 4. Et 1. discriminationis rationem assignasse videtur ipse Deus, Cainum statim allocutus, juxta septuaginta: Nonne, inquit, si rectè offeras, non autem rectè divides, peccasti? Sed in quò male divisit? Rupertus ad eum locum: Cain, inquit, non rectè divisit; quia cum Deo offerret sua, seipsum sibi retinuit: Cor suum retinuit sibi, & fructus terre obtulit Deo. Videtis divisionem odiosam? videte & unionem commendatam: Frater, qui adjuvatur à Fratere, quasi civitas firma. Prov. 18. cap. v. 19. Ita optandum, ut unâ eademque doctrinâ Christiani Fratres invicem adjuvarent, ut sic eâdem viâ ad unum Deum venire possint: In unò, enim itinere, inquit Hugo Card. unitatis concordia insinuat, quam debent habere Doctores in docendo, & Prædicatores in predicando. Habete in vobis sal, ait Dominus Discipulis Marci cap. 9. v. 50. & pacem habete inter vos, hoc est sal doctrinæ, ad condiendum Orbem; pacem inter vos, ad conservandam charitatem: Nam, ut Beda ibi: Habere, inquit, sal sine pace, non virtutis est donum, sed damnationis argumentum.

Attendite ad hoc Novatores, & scitote quod non sit dissensionis Deus vester, sed pacis, ut Paulus 1. Cor. 14. quodque Matthæus cap. 12. dicat: Omne Regnum in se divisum desolabitur. Hæreses considera, divisiones numera, desolationes pondera, & lachrymas det oculus, cor
fuf

suspiria & gemitus in testes doloris, & qui
 inveniuntur, quoad mores saltem, tot contentiones
 in scholis, tot contradictiones in cathedris,
 tot divisiones in doctrinis, ut inter Theologos
 modernos vaticinium illud Isaiæ cap. 19.
 impletum videatur: *Concurrere faciam Ægyptum
 adversus Ægyptios*: ita enim quidam inter
 digladiantur, & nescio quibus opinionum
 vitatibus, Christianam doctrinam misere dilacerant:
 hoc modo accidit (ni fallor) quod olim nascenti
 Ecclesiæ accidisse fertur, nempe *quod diaboli
 instinctu studia in Religione fierent* (ait
 Hieronymus in cap. 1. ad Tit.) *& dicerentur
 in populis ego sum Pauli, ego Apollo, ego
 Cepha.*

De ratione essentiali Ecclesiæ est, ut sit
 unione membrorum inter se & cum capite
 hanc autem unionem tollit, quisquis
 doctrinalem sive dogmaticam separat ac dividit
 quod utique probat multiplex unitas, quæ
 Ecclesia invenitur.

1. Est *Unitas* ratione principii, id est
 vocantis Joan. 6. *Nemo venit ad me nisi Pater
 traxerit eum.*

2. *Unitas* ratione ejusdem ultimi finis, quæ
 unum omnes qui in Ecclesia sumus intendimus,
 & qui in illo uno denario omnibus operantibus
 promisso præfiguratur Matthæi c. 10. *Vocati*
 (ait Apostolus Ephes. 4.) *in una spe
 cationis vestra.*

3. Est ratione omnium mediorum, id est
 dei, Sacramentorum, legum; juxta illud
 Ephes. 4. *Vna Fides, unum Baptisma.*

4. Ra

4. Ratione ejusdem Spiritus Sancti, à quo, tamquam externo & separato Rectore, universa Ecclesia gubernatur : *Divisiones gratiarum sunt* (1. Corinth. 12.) *idem autem Spiritus.*

5. Est ratione ejusdem capitis tamquam interni & conjuncti Rectoris ; omnis enim Ecclesia uni Christo & ejus Vicario tamquam capiti pareat.

6. Est ratione connexionis membrorum inter se & præcipuè cum capite, ut est principale membrum, *unum corpus sumus, alter alterius membra.* Rom. 12. quæ omnes unitates in una *Vnitatem dogmatica* fundantur, & ab ea omnes, tamquam effectus à causa, dependent.

Primam *Vnitatem* scinderet, qui nos aliter, quam per gratiam Dei, in Filios Dei adoptari diceret.

Secundam Læderet, qui ultimum finem nostrum non in solo Deo sed etiam in creatis positum prædicaret, quod utique non faciunt illi, qui, præter Deum, creaturas diligi posse amore casto & moderato docent.

Tertiam *Vnitatem* omnino tollunt, qui dogmata fidei alio & alio modo, à communi doctrina alieno, doceri volunt, qui Sacramenta variis & insolitis dispositionibus administrari cupiunt, qui leges, humanæ fragilitati & miseriæ impossibiles, hominibus imponunt.

Quartam *Vnitatem* spernunt, qui gratia Spiritus Sancti, per manuum impositionem sibi data, *ad consummationem Sanctorum in adificationem corporis sui,* quod est Ecclesia, sive tamquam Apostoli, sive tamquam Pastores & Doctores tam
in

inordinate & præpostere abutuntur ad destructionem fidelium.

Quintam *Vnitatem* tollere nituntur, qui Ecclesiam bicipitem comminisci audent, non attendentes ad Bullam S. D. N. Innocentii X. adversus libros continentes propositionem, qua assertitur æqualitas SS. Petri & Pauli, est emanata Feria 5. die 24. Januarii 1647. ex illa hæc verba accipe: *Sanctissimus relata unanimi Theologorum, ad hoc specialiter deputatorum, censura, & auctoritate votis Eminentiss. & Reverendissimorum DD. Cardinalium Generalium Inquisitorum, propositionem hanc: S. Petrus & S. Paulus sunt duo Ecclesie Principes, qui unicum efficiunt. Vel: sunt duo Ecclesie Corporales, ac supremi Duces summa inter se unita conjuncti. Vel: sunt duo Ecclesie Summi Pastores, ac Prasides, qui unicum caput constituunt, ita explicitam, ut ponat omnimodam æqualitatem inter S. Petrum & S. Paulum sine subordinatione, & subiectione S. Pauli ad S. Petrum in potestate suprema & regimine universalis Ecclesie, hereticam censuit, & declaravit.* Ex quibus patet unicum Ecclesie caput: non vulgares Episcopos controversiarum fidei iudices, & membra capiti, id est Summo Pontifici, esse æqualia, multoque minus est unumquemque Parochus Pontifex in sua Parochia, &c.

Sextam aperte violant, qui caput Ecclesie infallibilitate in decidendis rebus fidei absque Concilio generali insimulant, qui membra Ecclesie cum Capite suo (sive inter se) nescio quibus schismaticis contentionibus concurrere faciunt credant potius cum Irenæo lib. 3. c. 3. *Eis. qui sunt undique fideles, necesse esse ad Romanam Ecclesiam*

fiam propter potentio-
 rem ejus, five in profligandis
 erroribus, five in afferenda veritate *principalitatem*
 religiosè convenire. Ad quam Apostolicam Sedem,
 teste Cypriano Epist. 55. *perfidia non potest habere*
necessum; & cum Hieronymo ibidem: vos al-
 loquor si veri sitis Catholici: *nescitis Vitalem,*
Meletium respuitis, ignoratis Paulinum, persuasit
Cunctos spargere, qui cum Romano Pontifice non collia-
gunt; hoc est, qui Christi non sunt, esse Antichristi.
 Audite verba melliflui Bernardi Epist. 190. ad
 Innocentium Papam, atq; ex his infallibilitatem
 Innocentii XI. in decidendis quæstionibus facti
 & juris agnoscite: oportet ait ad vestrum referri
 Apostolatum pericula queque & scandala emergentia
 in Regno Dei, ea præsertim qua de fide contingunt;
 dignumq; arbitror ibi potissimum resarciri damna fidei,
 ubi non possit fides sentire defectum: hæc quippè hujus
 prerogativa Sedis. Hæc Pontificis infallibilitas ex
 Scriptura, probatur tam ex 16. c. Matth. quam
 Joan. 21. Lucæ 22. &c. de quo videte Theolo-
 gos. At quæso, quid nuper condemnavit Innocen-
 tius XI? quid apposuit? audite verba, intelligite
 mysteria; condemnavit 65. Propositiones *partim*
ex diversis, vel libris, vel thesibus, seu scriptis ex-
cerptas, & partim noviter adinventas: ex quibus
 autem thesibus? innotuit nuper, dum in Episto-
 la Mechliniensis nomina, anni, dies, quando
 & ubi defensæ innotuerunt; ex originalibus
 enim ibidem convicti, qui contra expressum
 suæ Sanctitatis mandatum easdem publice, etiam
 lingua vulgari, Religiosis Belgii adscripserunt in-
 vanum & ex invidia: attendite quæso & unita-
 tem Spiritus conservate: imprimite mentibus, ut

reprimatis linguas; SS. D. N. verba, quæ hæc sunt tandem, ut ab injuriosis contentionibus Doctores, seu scholastici, aut alii quicumque imposterum se abstinuant, & ut paci & charitati consulatur, idem sanctissimus in virtute S. Obedientia eis præcipit, ut tam in libris imprimendis ac manuscriptis quam in thesauris disputationibus ac prædicationibus (notate verba) caveant ab omni censura, & nota, nec non à quibuscumque convitiis contra eas propositiones, quæ adhuc inter Catholicos, hinc inde controversantur, donec à S. Sede recognita super iisdem propositionibus iudicium proferatur. Ubinam obedientia vestra dum non solum in Cathedris passionem ostenditis, sed & easdem propositiones monialibus, mulierculis, plebeculæ cum atrocibus in Religiosos verbis & schismaticis dictis tribuistis: non sic, non sic servatur *Vnitas*: imitemini Pontificis discretionem, qua sævit in errores & dicit lexit errantes; quinam illi fuerint iudicent *S. S.*

Tantum saltem abest ut verum sit nuperum quorundam assertum, quod Religiosi sint Authores 65. damnatarum ab Innocentio XI. propositionum, quin potius illarum plurimas præcipuè impugnarunt, & prout jacent detestati sunt ante Anathema Romanum: unde, qui *Vnitatem* diligitis, scitote, quod multo minus verum sit pro iis tuendis contentiones excitatas in Belgio, ubi plærumque (uti que ex Hispania, Sicilia, Germania, &c. accitæ) ne quidem auditæ sunt; *Vnitatem* lædis; quisquis ex censura laxitatum per Alexandrum VII. & Innocentium XI. consentaneum dicit, quod ab ipsius censuræ opiniones, etiam ante censuram, non

non potuerint sine peccato practicari quocumque
 que probabilitatis titulo : injuriosus es in Theolo-
 gos Lovanienses , qui 1. 5. 6. 10. 11. 17. 18.
 26. 27. 30. 36. 40. 42. 45. 54. 55. 65.
 aliisque patrocinati sunt sæpius ; non damnan-
 das enim , sed damnatas docere pernicies summa
 est sanæ doctrinæ : Cogitate autem nihil glo-
 riosius esse , teste August. in Psalm. 57. *quam*
subjici & vinci à veritate. Non enim vincimur (ait
 Cyprianus Epist. 71.) *quando nobis meliora offerun-*
tur , sed instruimur ; maxime in his quæ ad Ecclesiæ
Unitatem pertinent , & Spei & Fidei nostræ veritatem :
 Unde decet , ut unanimiter nos san-
 ctæ Sedi submittamus , non solum admittentes
 condemnationem nuperam propositionum 65.
 scandalosarum & in praxi perniciosarum : sed
 & cum omni respectu recipientes constitutio-
 nem Pii Papæ V. datam Romæ anno 1567.
 Kalendis Octobris , Pontificatus anno secundo ,
 adversus errores Michaëlis Baii , Doctoris Lo-
 vaniensis , in qua leges condemnationem 79.
 propositionum , quam confirmarunt postea
 Gregorius XIII. & Urbanus VIII. obser-
 vemus & decretum ejusdem Urbani , quo
 prohibet librum , cui titulus , Augustinus Cor-
 nelii Jansenii , olim Iprensis Episcopi , &c. da-
 tum Romæ anno 1641. pridie nonas Martii , Pon-
 tificatus anno decimo nono . Amplectantur fide-
 liter Constitutionem S. D. N. Innocentii Pa-
 pæ X. qua damnantur ut hæreticæ quinque pro-
 positiones Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi ;
 datam Romæ 1653. pridie kalend. Junii , Pontifi-
 catus anno 9. ejusdem Pontificis revereantur de-
 cre-

cretum, quo Feria 5. diè 23. Aprilis 1654. denu-
navit iterato Augustinum Cornelii Jansenii, &
mulque libros omnes ad ejusdem defensionem
editos & edendos, ac denique abrogat quibus-
dam prætensis actis coram Clemente VIII. &
Paulo V. simulque pseudo-bullæ Pauli V. contra
doctrinam *Ludovici Molina*: observetur S. D. N.
Alexandri VII. confirmatio, approbatio, inno-
vatio & declaratio Innocentii X. de quinque
propositionibus in materia fidei, Romæ 1653.
decimo septimo kalendas Novembris, Pontifi-
tus anno secundo: ejusdemque Pontificis con-
stitutio, continens formulam subscribendi decre-
tis Pontificiis adversus hæreses Cornelii Jansenii,
quam invenio datam Romæ anno 1664. 15.
kal. Martii, Pontificatus anno decimo.

Ut ergo *Vnitas dogmatica* floreat, captivemur
omnes intellectum nostrum in obsequium fidei.
hoc rectè intellexit Hieronymus Epist. 57. ad
Damasum. *Beatitudini tue, id est Cathedra Petri,
communione consocior, super illam Petram aedificamur
scio Ecclesiam, quicumque tecum non colligit, dissi-
git.* Attendite quæso ne *Vnitas dogmatica* à vo-
bis lædatur, & fiat vobis sicut Babylonis, in
quibus Scriptura Gen. 11. cum descendisset Do-
minus, & confudisset ibi linguam eorum, ut
non audiret unusquisque vocem proximi sui, pro-
tinus cessaverunt ædificare civitatem, & ideo
cò (inquit Textus) vocatum est nomen ejus Ba-
bel, quia ibi confusum est labium universæ ter-
ræ: quamdiu nos sumus labii unius, tam diu pro-
ficiet ædificatio corporis illius mystici, sed cum
confusum fuerit labium eorum, id est dum

fallibili Summi Pontificis authoritati vos non
 submittatis, sed variis & peregrinis doctrinis
Vnitatis Dogmatica divisa fuerit, illico cessabit ædi-
 ficari Civitas Domini Dei nostri, & Cælestis
 illa Jerusalem brevi vertetur in Babel, ubi nul-
 lus ordo sed sempiternus horror inhabitat. *In*
compagen Christi (inquit Augustinus) *tamquam in*
vivam structuram Templi Dei, quæ est Ecclesia uati
homines, non ex operibus justitia, quæ fecerant, sed
renascendo per gratiam transferuntur tamquam de
massa ruina ad ædificii Firmamentum. Firmamen-
 tum autem ædificii ex unione lapidum, id est
 Concordia fidelium, qui, juxta Apostolum, *tam-*
quam cives Sanctorum & Domestici Dei superædificati,
super fundamentum Apostolorum & Prophetarum ipso
summo angulari lapide Christo Iesu uniuntur Glutino
 perfectæ charitatis: quam perfectam non habet
 intrepidus *Vnitatis dogmatica* perturbator, nec
 magis hic unus est cum Ecclesia quam Judas,
 qui (juxta Augustinum) unus erat ex Disci-
 pulis Domini, & tamen jam typum gerebat
 hæreticorum ab Ecclesia dissidentium: ex verba
 ejus tract. 61. in Joan. *Vnus numero, non merito,*
unus specie, non virtute, commixtione corporali,
non vinculo spiritali, carnis adjunctione, non cor-
dis sociis unitate: qui enim doctrinæ varietati
 noxiæ, non Ecclesiæ *Vnitati*, sed divisioni stu-
 dent. Quid aliud machinantur, qui tot novis
 doctrinis & Prædicatorum Cathedras, & Con-
 fessorum Tribunalia implent? nonnè divi-
 sionem amant qui directissimè contra volunta-
 tem Alexandri VII. censurant sententiam *de sus-*
ficientia attritionis ex metu gehenna? dividunt re-

vera & non colligunt animos: undè legant Decretum Sanctissimi feria V. die 5. Maij 1668. emanatum, & culpas agnoscentes Ecclesiam uniantur in vera submissione & Reverentia erga Romanum Pontificem.

Unionem amas? noli docere Absolutionem Sacramentalem non posse à Sacerdote impertiri nisi peracta satisfactione; aliqui id ipsum dogma in Petro de Osma damnatum, & fulmine Apostolico percussum inclamant: approbata SS. D. Innocentius XI. in Bulla quæ incipit *Cum ad aures*, &c. data Romæ 12. Feb. 1669. frequentem Communionem, & ait: *Episcopi autem, in quorum Diocesibus viget huiusmodi votio erga SS. Sacramentum, pro illa gratias agant, eamq; ipsi, adhibito prudentia & iudicij temperamento, alere debebunt, &c.* frequentem venialibus Absolutionem, eamq; salutarem ex Tridentino probamus; hanc improbare schisma excitare, sanctas Monialium aliarum animas turbare, fructum Sacramenti Poenitentiae impedire, Monasteria devotione & paupertate privari. Quid dicam? doctrina aliquorum nocivus pocrisis est, juxta Chrysologum, qui sermone 7. ait: *secura simulat, fallit prospera, corripitur, & crudeli arte virtutes truncat matrem ne virtutum . . . & misericordiam miseratione sternit.*

Nonne *Vnitatem* Ecclesiae lædunt, qui decreta Pontificum non observant? nonne SS. D. Clemens IX. 20. Aprilis 1668. Pontificatus anno primo per expressam Bullam, quæ incipit, *Incumbit Pastoralis Officij*, &c. omnibus famofis

imo hæreticam versionem gallicam novi Testa-
menti Montibus Hannoniæ, Lugduni, seu po-
tius Bruxellæ typis editam prohibuit? prohibuit
sanè: qui ergo eandem retinent, vendunt,
imo suis legendam proponunt, & pro Sacra-
mentali satisfactione ut legant imponunt, non
ne perturbatores *Vnitatis Dogmatica* censendi
sunt? quis magister in Israël, & hæc ignorat?
imo, quis sani iudicij hæc non palpet? quis
etiam, alioquin cæcus, hoc scelus non videt?
si vis ergo esse Catholicus? *Vnitatem dogmaticam*
cole, summumq; Pontificem, ejusq; Decreta
reverere nobiscum.

Sed eheu! quid Belgium non obstupescit?
interdixit omnibus SS. D. Alexander VII. feria 5.
die 6. Septembris 1657. ne quis legeret aut re-
tineret *Litteras Provinciales Montaltij*, &c. quid
facitis quoad hoc Novatores? Conscientia ve-
stra sit vobis testis; quomodo *Wendrochius* in ve-
stris versetur manibus non ignoratis, Liber
dictus *Rituel d'Alet* sive *Rituale Aletense* contra
Bullam SS. Domini Clementis IX. datam Romæ
die 9. Aprilis 1668. qui legit Bullam & con-
temnit, violat *Vnitatem* desideraram. Attendite
precor qui verbum paternum contemnitis, do-
ctrinam sanam mutilatis, & dividitis portio-
nem vitæ æternæ: accessit ad Christum Domi-
num quidam de turba, & ait, magister dic fratri
meo, ut dividat mecum hereditatem, ad quem Do-
minus: homo, quis me constituit Iudicem aut divi-
sorem super vos? Luc. 12. v. 13. explanat hanc
responsionem D. Petrus Chrysologus serm. 162.
præcepit, inquit, cupiditas & incauta cum fieri vo-

luit divisionis Authorem, qui ad restituendam venerat humani generis Vnitatem. Si igitur Christus Dominus hereditatem duobus fratribus debitam inter eos dividere noluit, quo pacto vos, tamquam proprii Judices, hereditatem Patrum antiquam sanamque doctrinam dividitis? dividitis si vos summo Pontifici, ejusque infallibilitati non submittitis, dum Bullas, quæ vobis placent, recipitis, & displicentes despicitis. Sequimini Jesum, qui venit ad restituendam humani generis Vnitatem, & videte, ne præceptis cupiditas & incauta vos fieri velit divisionis Authores, ne dicatis aliqua, quæ non oportent, turpis lucri gratia: qualia docuit Author monitorum minimè revera salutarium: non enim ex zelo, sed potius ex invidia contra Religiosos B. V. Mariæ cultores discretos monita illa damnata diabolus conflavit, uti peroptime ostendit Clypeus Religionis, hoc anno 1679. in lucem editus: concursus enim populi extraordinarius ad BB. Virginem colendam ad Religiosorum Tempia, Imaginum Templorumque ornatus Catholicus & debirus, Altarium minor, Indulgentiarum copia oculos malevolentium offuscarunt, ut instar furibundorum calamo suo in domum Dei involent, destituentes Imagines B. V. M. aliorumque Sanctorum pretiosis vestibus, sub specioso charitatis erga nudos egenosque titulo.

In charitate sincera, si habetis, vos laudo, sed in hoc non laudo, quod prius Imagines vestibus, Tempia ornata, quam vos ipsos sericis pannis & vestibus, pinguibus redditibus orba-

ri velitis : ex proprijs prius sustentate miseros,
 non ex alienis : non totum mare epotandum
 est , ut sciatur aquam ejus esse falsam : non
 diu dubitandum unde proveniant libelli illi di-
 visionem continentes ; nam de modernorum
 stirpe hæreticorum scitote habere parentem :
 sapiunt nativitatæ suæ solum , parentumq̃ in-
 signiuntur notis : si enim ibi legeris calumnias
 in summum Pontificem , in Religiosos , aut ,
 ut per contemptum dicunt , in Monachos ; si ibi
 legeris blasphemias in SS. Eucharistiæ Sacra-
 mentum , in Deiparam , in Sanctos eorumq̃ ;
 Imagines ; si in illis offenderis (ut ait Paulus
 1. Tim. 6.) *profanas vocum novitates* , quibus SS.
 Dei Matrem appellant , *Mariam Fabri* , vulgò
Mayken Timmermans , Fœminam similem cœte-
 ris , ejus statuas *puerorum esse pupulas* , vulgò
kinder-poppen , ejus Scapulare viles pannos , vul-
 gò *lappkens* , & sacrarum Imaginum ac Reli-
 quiarum apparatus , *Officinas Monachorum* , quæstus
 causa erectas , &c. tales libellos combure tam-
 quam hæreticos & schismaticos : similia ore pro-
 ferentes , Judæ sunt , & hos de vita 2. Tim. 3.

Sed quæ ita fit , ut novi hi Apostoli libellos
 suos adeò latenter fideli populo obtrudant ? in
 promptu causa est ; quia , ut Joannes cap. 3.
dilexerunt homines magis tenebras quam lucem , erant
enim mala eorum opera : omnis enim qui male agit
odit lucem , & non venit ad lucem , ut non arguantur
opera ejus : qui autem facit veritatem , venit ad lucem ,
ut manifestentur opera ejus , quia in Deo facta sunt.
 Ita est : quærit latere qui quærit peccare , de-
 cipere & absque notâ veritatem improbare :

non docuit hanc methodum reformandi Christus, qui palam loquebatur judæis; palam in ipsorummet Synagogis prædicabat, & Apostolus docuit Matt. cap. 10. *prædicæ super tecta*: non in antris, non in clancularijs conventiculis, ut nostrorum reformatorum antesignani Lutherus & Calvinus factitarunt, teste Florimundo Ruzo mundo lib. 7. & 8.

Verum est quidem & veritatis discipulos suo quandoq; suppressere nomina, & libros suos, nihil nisi veritatem, charitatem, *Unitatem* spirantes, anonymos emittere: verum veni digni sunt; id enim faciunt, vel quia vani fugiunt gloriolas, vel ut quorundam malevolorum sibiq; infensorum, multâ etiam auctoritate valentium, odium, invidiam (veritate tamen propalatâ) evitarent: uti perbellè præstitit ille, qui nuper, sub typo *Ignis factus* inordinatam novatorum nostrorum redarguit charitatem.

Vis ulterius digito monstrari quomodo *Unitas dogmatica* lædatur? en responsio in promptu est: dum Scripturam Sacram ad proprii Spiritus motum, & non ex SS. Patrum Ecclesiâ mente explicant; & hinc turbatio, hinc erroris patet origo: ut enim lego apud Augustinum lib. 834. Q. 469. *non potest error oriri palliatu nomine Christiano, nisi de Scripturis non intellectus*: & quomodo Scripturam intelligent, si explanationem Patrum respuant, proprio captui fidentes sic verbum Dei corrumpitur, *dogmatica* scinditur *Unitas*, ut benè ostendit *Canisius*, qui integrum *romum* suppeditat *de corruptelis Verbi Dei*: nec
minori

minori laude & fructu nuper notas edidit do-
 ctissimas Eximius Dominus *Nicolaus de Bois*, Sa-
 crarum litterarum in Universitate Lovaniensi
 Primarius & Regius Professor, in novum Te-
 stamentum (de quo ante) gallicè nuper edi-
 tum, & à S. Sede damnatum. Ex proprio
 passionato imò hæretico spiritu prodijt libellus,
 cui titulus *Catechisme de la grace*, ut continens er-
 rores à Pio V. Gregorio XIII. Urbano VIII.
 Innocentium X. feria 5. die 6. Octobris
 1650. damnatus: qui est ille ipse libellus, qui
 nuper iterum protrusus est in lucem, sed no-
 vum habens titulum: *Esclairissemens sur quelques
 difficultés touchant la grace, &c. à Liege chez la
 Veuve Streel, avec permission des Superieurs. 1679.*
 ut autem *Vnitatem dogmaticam* magis dividant,
 infames libellos, utpotè propter hæreses con-
 tentas tortorum manibus in Gallia igni tradi-
 tos, in vulgus spargunt. Nunquid Beginis,
 Monialibus, indoctæ plebeculæ nuper libel-
 lum similem à S. Sede damnatum, cui titulus
Miroir de la pieté chrestienne, &c. pro speculo
pietatis obruserunt? vidi cum dolore, ac ve-
 hementer ingemui; nam sic, loco devoti li-
 belli venerabilis Thomæ à Kempis, speculum
 promovent impietatis; ut divertant populum
 Christianum à Christiana simplicitate, ut sic
 Sacerdotium regale contemnatur, & novis do-
 cetrinis antiqua lædatur *Vnitas*: imo videntur
 non ulli facultatem dare velle plebi sententiam
 ferendi in rebus Theologicis, non enim video
 in quem alium finem omnes illas controversias
 modernas ex idiomate latino, in scholis usitato,

in Flandricum aut Gallicum transferant. Utinam
 ejusmodi intenderent & attenderent Chryso-
 logo dicenti Sermone 53. *Sacerdotis est admonere
 quod decet, plebis est audire quod monet, quidquid
 non licet, Pastoris est prohibere, gregis audire ac
 velle ne fiat. Vtraque si convenient salva sunt omnia,
 nec Deus invenit in plebe quod puniat, nec Sacerdos
 potest habere quod doleat.* In artibus mechanicis
 nullus est qui alterius opus audeat judicare vel
 in eò defectum notare, si examinandus est Sac-
 tor non advocatur tutor ut eum examinet: in
 Theologia autem, in re tam difficili, omnes
 volunt sententiam ferre etiam mulierculæ, nu-
 nusquisque decreta sua rata esse vult, divina illi-
 hus sapientiæ autoritatem minuens suis erro-
 neis & novellis sententijs: sed undè hæc mala
 omnia, nisi deficiente *Vnitate dogmatica?*

Quod si enimvero inter Theologos foret
 pax & concordia, non tam indiscrete aliqui
 arcana omnia scholastica indoctis pueris & mu-
 lierculis revelarent, ut aliquod ab eis suæ sen-
 tentiæ patrocinium acquirerent, quod apud
 doctos Viros invenire nequeunt: quod unum,
 mature consideratum, foret sufficiens apud con-
 datos sistendis intumescentium illorum inge-
 niorum fluctibus repagulum. Hanc aliquorum
 imprudentiam, ne dicam impudentiam, *fe-
 talem* appellat ingeniorum scabiem in suis polyti-
 cis polyticus Lipsius, libro scilicet de una Re-
 ligione contra Dialogistam: *Iure sic loquitur,
 inquit, & profecto velut à Cælo & ab astro ali-
 quo est hæc pestis, atque ut corporum quidam mor-
 bi certis temporibus interveniunt, sic nunc iste mor-
 bus*

morum : Viri , famina , senes , pueri quasiunculis
 ludunt & lasciuunt , eoꝝ ventum ut pro parum sano
 sit , qui non sic insanit. *Mysterium Theologia erat ,*
facta est populare oblectamentum ; vis Imaginem cla-
ram horum temporum ? Nicephori Gregorij ? ista lege :
apud nos etiam opificibus effusa sunt arcana Theologia ,
atq; ita omnes inhiant ratiocinatiunculis & sermonibus
sylogisticis , ut herba & pascuis (Hist. lib. II.) ar-
menta , & illi qui de recta Fide ambigunt sunt , &
qui nec quomodo credendum sit sciunt , nec quid sit il-
lud quod credere se dicunt , illi inquam & fora &
porticus & theatra omnia Theologia compleverunt ,
neque solem hunc testem facere impudentia sua reve-
rentur. Quomodo autem non sit absurdissimum , olim
quidem cum florent gentilium Dogmata , ordinem
aliquem fuisse , & arcana quæ Delphorum Theologis
commissa erant nulli alij edicere vel indagare licuisse ,
sive is Plato sive Socrates , aut alius sapientia celebris
fuisse : apud nos verò , qui purum pietatis Myste-
rium profiteamur , ita profanari res Divinas , & om-
nibus qui de Theologia differere volunt id licere suopie
arbitrio & suffragio ? Jam dissidia & ambitio-
nem , quæ inter capita factionum & Daces pul-
chrè idem exprimit & deplorat : Factionum ve-
rò Principes inter se digladiabantur , & linguas con-
tra se mutuo armabant , non zelo Divino sed iracun-
dia impetu ducti : nam qui secundum Deum est ze-
lus , à superna potentia dependet , & Divinâ qua-
dam ac moderata concinnâq; ratione gubernatur :
qui verò mentis suæ fores ambitioni aperiunt , ij non
vident zelum suum in amulationem & odium converti
& pro frumento , uva , ceterisq; bonis fructibus , spinis
& tribulis.

Unde

Unde qui rixis & contentionibus Theologiam replent, aut replere student, hi Theologiam ipsam annihilare quærunt: Theologia enim est vera & perfecta hominis sapientia; quid autem sit sapientia definiuit D. Bernardus, cum dixit, sapientia est sapida scientia: Est, juxta nomen ejus Latinum, sapida & suavis scientia: sed nunquid Theologiam destruunt, qui hanc suavem & sapidam scientiam convertunt in amaritudinem discordiarum & dissensionum Scholasticarum? Sapientia Theologica est sapidus quidam divinarum rerum gustus, certum est quod non invenitur altercantibus & discordibus: non discordia, sed *Pax Fratrum* (juxta Chrysologum Sermone 53.) *voluntas Dei, jucunditas Christi perfectio est sanctitatis, justitia regula, magistra doctrina, morum custodia, atque in rebus omnibus laudabilis disciplina.* Dissensiones in doctrinalibus concomitantes habent, contentionem in ore, de quâ Apostolis 1. Tim. 2. *Noli verbis contendere; & discordiam in corde: unde sicut contentio contrarietatem quandam importat in locutione, sic discordia contrarietatem quandam importat in voluntate; ita ut, quando non est unio opinionum, rarò fit unio voluntatum: Unitas doctrinalis est unitas quædam particularis aliquorum ad invicem: Unitas autem particularis aliquorum ad invicem ordinatur (ut D. Thomas 2. 2. q. 99. art. 1.) ad unitatem Ecclesie, sicut compositio singulorum membrorum in corpore naturali ordinatur ad totius corporis unitatem.*

Attendite quæso, dum Cathedras ascenditis

vel in Scholis vel in Templis , nil amari in fratrem lingua proferat nil novi ; ut ædificetur per vos Templum Spiritus sancti , quod est anima fidelis : si enim voluit Deus , ut duo Reges & natione & religione diversi , Salomon & Hiram , magnam in amicitiam conspirarent , ad Templum Jerozolyms ædificandum : *Erat Pax (inquit Textus) inter Hiram & Salomonem , & percusserunt ambo fœdus. 3. Reg. 5. v. 12.* quanto magis illi qui incumbunt dilatandæ Ecclesiæ , Evangelio prædicando , esse debent , non tam sanguine , quam amore Germani ? *Non enim (inquit D. Paulus Rom. 10. v. 12. est distinctio Iudæi & Græci : quod planè verum est , cum illi omnes in eandem fidei & charitatis necessitudinem coalescunt : Unum ergo faciat charitas , quos natura aut patria facit esse diversos. Quod mihi videtur Ecclesia à Deo verbis postulare Davidis , dicens : Latetur cor meum , ut timeat nomen tuum. Psalmo 85. v. 11. seu , ut legit & exponit D. Hieronymus , unicum fac cor meum , ne sit multiplex , & divisum in plures cultus eorum : non enim debent Principes & Doctores Ecclesiæ , Theologiæ Magistri , Verbi Dei præcones (qui in medio illius sunt instar cordis) in diversas sententias , tanquam in plures partes disseccari.*

Hanc *Vnitatem* promovere admonitionibus sacris , hanc discordiam impedire gladio spirituali deberent Summi Pastores: sed quid dicendum? si pars una noxiâ gaudet libertate simul & auctoritate; alii, dum veritatem christianè & debitè defendunt, à concionibus suspenduntur innocentes; ut

ut non sit qui possit contradicere spiritibus malignis : *Sic parcunt corvis, vexat censura Columbas;* hocq; falsis testimoniis aliquando apud Episcopos Novatores efficiunt, ut non propaleatur venenum quod sub novellis doctrinis latet : deinde ait : Gregorius in caput 24. Job cap. 11. *Heretici ideo eos conantur auferre qui pradicant, ut eorum etiam sequaces trahant* : quod si authentice probetur novatorum quempiam scandalose (tamquam verum impostorem) scommata in integras Religiones etiam ex Cathedris effudisse, imo si Calvinum & Lutherum, pestes illas tererimas, non tantum veneni protulisse, quam Religiosos aliquos, asserat, &c. ô venenata verba : quod si (dico) talia impune permittantur : quod si indebite negetur Paschalis Communio, immo & Ecclesiastica Catholico sepultura, & tales non feriantur gladio spirituali. Quid dicendum? dicit D. Bernardus, non ego : Serm. 66. in fine : *Dolendum valde quod non solum laici Principes, sed & quidam de clero, nec non ordine Episcoporum, qui eos magis perseguere debuerant, propter questum sustineant, accipientes ab eis munera & quomodo (inquiunt) damnabimus nec convictos nec confessos?* Quamvis hæc verba in hac patria nullo modo vera autumo & spero, attamen proponit D. Bernardus, quomodo nimis cum hominibus discolis aliquando dissimuletur : & propter unum (ut ipsi faveatur) omnia effugia adhibeantur, & alius inaudita parte ratione negata, ex falso testimonio condemnentur : quod si quis similis inveniretur (quod Deus avertat) nonne talem Episcopum cau-

fam scandali & schismatis existimares? sine du-
 bio : hunc tamen laudarent , hunc Novatores
 extollerent , uti factum scribit de *Donato* Au-
 gustinus *Fragm. cap. 6. Donatum (ait) Donatista*
pro Christo habent , si audiant aliquem detrahentem
Christo , forsitan patienter ferant , quam si audiant
detrahentem Donato . Sic interesse dominabatur
 & dividebat : sed ut de unitate sermo progre-
 diatur : Cogitate quibus verbis Deus Eccle-
 siam sponsam suam alloquitur , dum hæc legi-
 tis verba. *Cant. 4. v. 9. Vulnerasti cor meum in*
unò oculorum tuorum : per oculos , Rectores
 Doctoresque Ecclesiæ intelliguntur , eorumque
 Unitas declaratur amabilis ; sic enim interpre-
 tatur *D. Thomas : Bene , inquit , cum superius*
pluraliter dixerit oculos : hic singulariter in uno ocu-
lo dixit , ut per hoc unitas Sanctorum , Doctorum ,
Prædicatorum , exprimatur . Quæ Deo placebit,
 si superior æquali charitate & zelô , in vinculo
 pacis omnes complectatur ; tunc sanctum opus
 subditorum erit in concordia non ficta ; sicque
 educet in manu Ecclesiasticâ Filios Israël Altissi-
 mus ad terram promissam : nam , dum ait
 Scriptura sacra ; quomodo Deus eduxit popu-
 lum suum de Ægyptô , *in manu Moysi & Aâron ,*
Num. 33. v. 1. reflectit Origenes Hom. 27.
in manu Moysi & Aâron eduxit eos Dominus , &
non in manibus : unum enim opus utriusque manus est ,
 atque una perfectionis expletio : ac si illi duo He-
 bræorum ductores tantam inter se concordiam
 haberent in operando , ut unâ eademque manu
 usi viderentur : unde , sicut eâdem uterque
 manu , ita eodem uterque sceptrô utebatur :
 patet

pater ex eò , quod Moyses Aâron allocutus
dixerit : *Tolle virgam tuam.* Exodi 7. v. 9. cur
potius non dixit : *Tolle virgam meam* ? Moyſi
enim data fuerat virga illa, non Aâroni, ut patet
Exodi 4. v. 17. respondet D. Augustinus q. 20.
in Exodum : *Erat utrique illa virga communis, ut
cujuslibet eorum diceretur, verum diceretur.* Ut *Vnitâs*
prædicta concorditer possideatur, necesse est,
ut virga Episcopalis omnibus sit communis,
feriat delinquentes, sustentet innocentes : si
enim unus despiciatur, alter exaltetur, secun-
dum *consilium aliquorum*, & non paternè reci-
pianur charitate Apostolicâ, quomodo Reg-
num Dei stabit ?

Ut autem sit *Vnitâs Dogmatica*, æstimandâ
SS. Patrum dogmata : plena autem sunt hæ-
reticorum scripta impropriis in Patres, quos
erroris, contradictionis & tenebrarum accu-
sant, ut liberius jugum autoritatis excutiant.
Hos secutus videtur Jansenius, qui Patres Au-
gustinô anteriores passim erroris Pelagiani &
Semipelagiani accusat : undè nec habenda ipsi
fides, dum ait : Augustinum Ecclesiæ, non
Ecclesiam Augustino tradidisse doctrinam de
gratiâ. En quam sibi contrarius ! contempe-
mini, si placet, quanti autoritatem Augusti-
ni & ipse, & Novatores, æstimaverit ; dele-
git hunc ex omnibus venerandum : præterea
quam tamen quod tribuendo falsas & damnatas
illi sententias, ac patribus aliis contrarium fru-
tuendo, quantum in se fuerit, autoritatem
ejus in discrimen adduxerit, non est veritus
errores plures adscribere tom. 1. lib. 8. cap. 15.

viginti circiter annis Episcopo scribenti, lib. de Spiritu & litt. cap. 33. Semipelagianum errorem assignat, sed falsissimè, lib. 3. de Statu naturæ puræ cap. 19. Augustino adscribere non dubitat, quæ, iudicio suo *ad diversas impietates, ad blasphemiam in Deum, ad Manicheismum cogunt* lib. 3. de Gratia Christi cap. 20. vult eum cum Pelagianis omnibus in intellectu loci illius ex Apostolo *Deus vult omnes, &c. usque ad Episcopatum Hallucinatam*. Quid obstupescitis? nolite mirari, tales enim sese omnibus, etiam SS. Patribus, proferunt, & quod somniant dicunt: Sic & Novatores omnia sua in sacris litteris fundata asserunt, & spiritum suum spiritui antiquorum Patrum præferunt; imò & Summo Pontifici, si quid adversus eos definit. Cum tamen S. Cyprianus lib. 1. Epist. 3. ait: *Neque enim aliunde hæreses oborta sunt, aut nata sunt schismata, quam inde, quod Sacerdoti Dei non obtemperatur, nec unus in Ecclesia ad tempus Sacerdos, & ad tempus Index, vice Christi, cogitatur*. Adde & D. Thomam 2. 2. q. 11. art. 2. ad 3. *Hæreticus censetur, qui pertinaciter repugnat determinatis auctoritate universalis Ecclesie, quæ quidem auctoritas principaliter residet in Summo Pontifice: contra cuius auctoritatem nec Hieronymus, nec Augustinus, nec aliquis sacrorum Doctorum suam sententiam defendit*. Sequuntur hunc SS. Patres, nos autem & hos veneremur. Quanti ergo ab Ecclesiâ Catholicâ auctoritas SS. Patrum sit æstimanda, disce à Conciliis generalibus, præsertim à magno Chalcedonensi Concilio Act. 1. & 2. lege sensum Ecclesiæ Rom. lect. 6.

Festi

Festi S. Gregorii magni in Brev. Rom. ubi
 affirmat, quod SS. hic Pontifex quatuor Con-
 ciliis Nicano, Constantinopolitano, Ephesino, Chalco-
 donensi tamquam quatuor Evangelii honorem haberi
 voluit: omnia vero horum Decreta ex SS. Pa-
 trum sententiis sunt collecta: à Mariano Au-
 gusto (ut in Epist. Famil. quinto capite di-
 fertissimè scribit Eximius P. ac M. Christianus
 Lupus, ex Ordine S. P. Aug. Doctor Lovaniensis
 admoniti Episcopi, in magna Synodo Chalco-
 donensi, quatenus læsam ab Eutythere fidem,
 non tantum juxta tres Priores Generales Syno-
 dos, sed & juxta Gregorii, Basilii Athanasii,
 Hilarii, Ambrosii, Cyrilli, aliorumque Pa-
 trum traditionem firmarent, una voce respon-
 derunt: *Docuerunt Patres, & in scriptis custo-
 diuntur, quæ ab eis sunt exposita, & citra ea docere
 non possumus.* Et gloriosissimis iudicibus fidei de-
 finitionem tandem condi urgentibus, denuo refe-
 ponderunt: *Si jubetis nobis dari inducias, peti-
 mus Patres simul perscrutari, & edita tandem fu-
 dei definitio hoc habuit exordium: Inerrabilem
 Patrum renovavimus fidem. Et rursus. Sequente
 igitur sanctos Patres. Et sextæ generalis Synodi
 ad Constantinum Augustum sermo acclamato-
 rius hæc habuit. Paternas traditiones secuti sumus,
 & nihil dissonum aut discrepans ab eorum informatio-
 ne adinvenimus: & legite quæ ad Marcum
 Ephesiorum Metropolitanam dixerit in Florentina
 Synodo Frater Joannes de Monte Nigro: hæc
 ejus sunt verba: Sanctus Basilius & hujusmodi
 Doctores, sunt fundamenta nostra fidei. Et infra
 Ego dixi vobis illud, in quod ultimo sancti Patres*

generalium Conciliorum omnia resolvebant, semper
fuisse SS. Patrum testimonia, ita ut in unaquaque
definitione Fidei decretum edituri proferrent Patrum
testimonia, & omnes acquiescerent. Proinde nos
veri Catholici dicimus, quod generalia Ecclesiæ
Concilia, & Sancti Patres sint duo Seraphim,
qui ultrô citroque cantant honorem Deo omni-
potenti ac sese invicem inerrabili autoritate
sustentant, nosque in vera Fide confirmant.

Quod si Novatores sanctos astimarent Pa-
tres, & summi Pontificis definitis reveren-
rentur infallibilitatem, salva essent omnia. Nec
mihi indignemini, quod vos indigitem nomine
Novatorum, cum de antiquis gloriamini Ca-
nonibus? dico vobis cum Cretenſi; *valeant novi-
tates partim ex inscitia, partim ex intolerantia ar-
rogantia nata.* Et quisquis (S. loquitur Hierony-
mus Epist. ad Pamach.) *assertor es novorum Dog-
matum, quaso ut parcas Romanis auribus; parcas
Fidei, qua Apostolorum ore laudata est.* Sed dicetis;
dicta hæcenus adversus novitates ad nos nihil,
qui non novorum sumus architecti dogmatum,
non novos cudimus Religionis ritus; at verò
antiquos Ecclesiæ instauramus Canones, ac
primitivorum Fidelium praxes; quinimò no-
vitates infectari unicum nostrum studium est.
hæc quidem speciosè jactant, quotquot sese
Ecclesiæ ingerunt, quantumvis importunè re-
formande: at Viri sapientissimi ac genuinò ze-
lo accensû jam dudum has larvas detraxerunt:
quod verò ad hunc nostrum discursum spectat,
illud vos scire velim; non eos solum super in-
ducere nova, qui dogmatizant planè recentia,
C sed

sed

sed & illos , qui contra præsentem pacificè ac legitimè possidentem consuetudinem , absque legitimâ authoritate opportunè importunè moluntur restituere eos usus ac praxes ; quæ cum nuper quidem fuerint , modò sint abolitæ , idq; Ecclesiâ universâ , ejuſq; summò Pastore Romano Pontifice pænitus sciente & approbante : hi inquam , nova quoq; inducunt inventa (juxta *Calepini* vocis *novus* interpretationem) & tumultus causant , ac meditata cordiæ insidias ſtruunt. Ut autem vobis ad oculum hoc sit demonstratum , subjectas solim Ecclesiæ primitivæ ac antiquæ cupio observari ac contemplari praxes & Canones.

Primò , an non meritò haberetur Novatorum qui Ecclesiarum Antistites ad Apostolorum ac Discipulorum Christi adniteretur reducere puritatem ac simplicitatem , velletq; promulgare hic præsertim Belgio , eos incedere pedes , aut nudipedes , absq; Rhedis , & honorificis famulatu ? *Secundò* , nonne nova divendenda qui Clerum universum communem juberet vendere vitam , ut primitus servatum fuit in Ecclesia ? *Tertio* , an non nova induceret , qui in die vellet etiam à Laicis Eucharistiam domi deferri , suo tempore sumendam , ac per vestitum tradit *Spondanus* ad annum Christi 1562. Quid ad hæc adferre potestis ? quid respondeat qui re novatores estis , & nomine carere videtis. Sed pergite mecum Antiquitatem persequi. En *Quartò* , Canone 39. Concilii Altifiodorensis : *Vnaquæq; mulier , quando communicat , De-*

vicale suum habeat, quod si non habuerit, usque in
 alium diem Dominicum non communicet: Domini-
 cale erat mundum linteum, quo foeminae reci-
 piebant Sacram Eucharistiam. Quinto, Caput
 51. Concilii Carthaginensis 4. 214. Episcopo-
 rum hæc habet verba: Clericus, quantumlibet
 verbo Dei eruditus, artificio victum querat: O Do-
 mini mei, hæc verba semel repetite, & manus
 vestras respicite. Sexto, addatur Caput 52. ejus-
 dem, ubi sic: Clericus victum & vestimentum sibi
 artificio vel agriculturâ, absque officii sui detrimento
 præparet. Septimo, Capite 53. ejusdem: Omnes
 Clerici, qui ad operandum validi sunt, artificio &
 literas discant. Octavo, ad solatium pauperum
 Religiosorum, qui nomine Fratrum denotari
 solent, habetur Capite 54. ejusdem: Clericus
 invidens Fratrum profectibus, donec in vitio est, non
 promoveatur. Vultis, antiquorum Canonum de-
 clamatores, adhuc alios desideratis forsan,
 tamquam publicæ poenitentiae Præcones, Ca-
 nones poenitentiales? en adsunt: Ait Canon
 1. Poenitentialis: Quod si Presbyter fornicationem
 fecerit, Penitentiam decem annorum faciat, hoc mo-
 do: scilicet quod sit inclusus, scilicet à ceteris in aliquo
 loco remotus, sacco indutus, & humi prostratus mi-
 sericordiam Dei implorans. Ubi consequentur aliæ
 plurimæ præscribuntur austeritates publicæ ac
 privatæ: an fortè illas vultis introducere? Ca-
 non secundus poenitentialis primo jungatur, ubi
 sic habetur: Si Presbyter cognovit Filiam suam spi-
 ritualem: quam scilicet baptizavit, vel in Baptis-
 mo vel in Confirmatione tenuit, vel qua sibi confessa
 fuerit, debet Penitentiam agere duodecim annis.

Habet & Canon pœnitentialis trigessimus hæc verba : *Qui blasphemaverit publicè Deum, vel aliquem Sanctorum, & maximè B. Virginem (ò utinam hæc legerent omnes Ante-mariani !) illi debet Episcopus hanc Pœnitentiam injungere: scilicet, ut septem diebus Dominicis præ foribus Ecclesiæ in missæ festo dum Missa cantatur; existat, & ultimo illorum dierum Dominicorum pallium & calceamenta deponat, & corrigiam ligatam circa collum habent, & septem precedentibus sextis feriis in pane & aqua jenet, nullatenus Ecclesiam ingressurus: & alii pœnis superadditis.*

Quid dicis jam indiscrete monitor? Apostolorum Canon 9. hæc nobis exhibet: *Quicumque Fideles Ecclesiam ingrediuntur, & Scripturas audiunt, neque apud Preces & Sanctam Communionem permanent, eos tamquam qui Ordinis in Ecclesia perturbationem, NOTA BENE, inducant, à Communionem arceri oportet. Adest & Canon 53. Apostolorum, qui sic se habet: Si quis Clericus in Campana cibum capere deprehensus fuerit, à Communionem excluditur. Et Canon 56. Apostolorum dicitur: Si quis mancum, aut mutum, surdum, aut cecum, aut eum, cui vitiosus incessus est, subrenaverit, Communionem privator; consimiliter & Lucas. Ulterius legite Canonem 59. Apostolorum & invenietis hæc verba: Si quis falso inscripserit impiorum libros tamquam Sacros in Ecclesia ad preces & Cleri corruptionem publicaverit, deponitor.*

Ultimò considerate quid dicat Canon 58. Apostolorum: *Si quis Episcopus, aut Presbyter, qui à peccato revertitur, non recipit, sed rejicit, deponitor. O Verba solantia miserum*

peccantis animum ! Si quis præmissas (ex aliis
 innumeris) primitivæ Ecclesiæ praxes , ac Ca-
 nones omnes , aut fortè vel unum aliquem ho-
 die adniteretur restaurare , vix dubito , &
 ne vix quidem quin ab ipsis antiquarum praxi-
 um ac Canonum recusoribus , aut exhiberetur
 ut novus ac improvidus Dogmatistes , aut pro-
 scriberetur ut perniciosus pacis turbator. Liqui-
 do proindè constat , novorum aut novatorum
 nomina , nedum venire inaudita , ac nun-
 quam usitata , sed & antiquata & abolita. No-
 vatores ergò vos appello , propter rationem
 jam intimatam. Nolite interim ex hoc *Vnitatis*
 meæ discursu sumere fœcundum discordiæ se-
 minarium : Quod enim scribo , jure scribo ,
 concordiæ causa scribo : Apis es , dulce pacis
 quærens legere mel ? oblati per me flores da-
 bunt. Aranea es ? & mel convertes in vene-
 niferum fel: attende ad illa , quæ habet Benedi-
 ctus XI. extravag. *inter cunctas* de privilegiis vi-
 delicet , quod plerumque pariunt Novitates dis-
 cordiam , præsertim dum ab eo , quod diu æquum vi-
 sum est , per novam constitutionem receditur (& no-
 ta , quanto magis , quando propria auctoritate)
 nec quare recedatur utilitas evidens , aut alia causa
 subest.

Cum ergò pariant , præter contentionem &
 discordiam , inter fideles Dogmaticæ dissentio-
 nes odium , quod è diametrò repugnat chari-
 tati , & per consequens tollit omnem *Vnitatem*
 Ecclesiæ , quæ est effectus solius amoris seu
 charitatis : movet enim Spiritus sanctus per
 charitatem singulos fideles ad ea discenda &

docenda, quæ tota collectio Catholica proponit, quam ipse unctione suâ divinâ docet, & per hoc ad constituendam unam Ecclesiam Catholicam, in unitate fidei & morum perpetuo permanentem, instruitur.

Denique si finem Ecclesiæ spectes, hic unicus est, nempe fidelium salus; ad hoc unum omnia, quæ in Ecclesiâ sunt, tendunt: Quod propter Apostolus 1. Cor. 3. Omnia, inquit, vestra sunt, sive Paulus, sive Apollo, sive Cephas, id est, omnia ad vestram salutem instituta sunt. Sed si doctrina Christiana non est una, sed diversa; & alia sit Pauli, alia Apollinis, alia vero Cephæ, non solum varietate opinionum, sed etiam divisione animorum, profecto non tendit illa ad salutem, sed ad perniciem animarum.

Ipsa doctrina Patrum (quæ verè in se continet depositum veritatis) ipsa nequidem in Ecclesia admittenda, nisi sit una. Videtis itaque quam necessaria sit Ecclesiæ Unitas Dogmatica sive doctrinalis: ipse namque Spiritus sanctus dividens singulis prout vult, voluit Ecclesiam Catholicam esse unam, non solum unitate fidei, sed etiam unitate doctrinali: hinc fit, ut in Ecclesiis, quæ videntur omninò separatæ, non solum oporteat sit convenientia in Fide, Spiritu, Charitate, & Sacramentis, sed etiam colligatio partis ad partem in unitate Doctrina, quæ esse Ecclesiæ, in quantum unius totius rationem habet.

Solliciti igitur sitis servare unitatem Spiritus

in vinculo pacis : submitte vos in omnibus Ec-
 clesiae sanctae Dei : Pontificis observata de-
 creta infallibilia ; cui dico cum S. Bernardo
 lib: 2. ad Eugenium Papam : *Tu Princeps Epif-
 coporum , tu heres Apostolorum , tu primatu Abel ,
 gubernatu Noë , Patriarchatu Abraham , ordine
 Melchisedech , dignitate Aâron , auctoritate Moyses ,
 iudicatu Samuël , potestate Petrus , unctioe Christus :*
 ut Ecclesia Dei , in pacis unitate fundata , per-
 fectam in Christo teneat disciplinam , sicque
 B. V. MARIAE honor erit debitus , Pontifici
 Obedientia necessaria , Sacramentis praxis con-
 sueta & sancta , Deo gloria , qui est trinus &
 unus. Amen.

Pars